

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา 2558

1. นิยาม

รายการ	ความหมาย	หมายเหตุ
<p>อาจารย์ประจำ</p> <p>อาจารย์ประจำที่รับใหม่</p>	<p>1. อาจารย์</p> <p>2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์</p> <p>3. รองศาสตราจารย์</p> <p>4. ศาสตราจารย์</p> <p>ที่อยู่ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น</p> <p>มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา</p> <p>ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศ กกอ. เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ</p>	
<p>อาจารย์ประจำหลักสูตร</p>	<p>1. เป็นอาจารย์ประจำ</p> <p>2. มีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน*</p> <p>3. มีหน้าที่สอน และค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว</p> <p>4. เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรง หรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร</p>	
<p>อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร</p>	<p>1. อาจารย์ประจำหลักสูตร</p> <p>2. มีภาระหน้าที่ในการบริหาร และพัฒนาหลักสูตร และการเรียนการสอน (ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร)</p> <p>3. ต้องอยู่ประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา</p> <p>4. เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้</p> <p style="padding-left: 20px;">ยกเว้น เป็นหลักสูตรพหุวิทยาการ หรือสหวิทยาการ ให้</p> <p style="padding-left: 40px;">4.1 เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีก 1 หลักสูตร และ</p> <p style="padding-left: 40px;">4.2 ต้องซ้ำกันไม่เกิน 2 คน</p>	
<p>อาจารย์พิเศษ</p>	<p>ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ</p>	

* หมายถึงคุณสมบัติที่กำหนดไว้ในมาตรฐานสาขาวิชาที่ประกาศไปแล้ว กรณียังไม่มีมีการประกาศให้อ้างอิงจากกลุ่มสาขาวิชาเดียวกันในตารางของ ISCED (International Standard Classification of Education) *[แนวทางการบริหารเกณฑ์ฯ ข้อ 9.2]*

2. ปรัชญาและวัตถุประสงค์

2.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเอง

มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับสิ่งต่างๆ ดังนี้

- 1) แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
- 2) ปรัชญาของการอุดมศึกษา
- 3) ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา
- 4) มาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ

เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ดังนี้

- 1) ให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ
- 2) ให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น

2.2 หลักสูตรปริญญาโท และปริญญาเอก

มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับสิ่งต่างๆ ดังนี้

- 1) แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
- 2) ปรัชญาของการอุดมศึกษา
- 3) ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา
- 4) มาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล

เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ดังนี้

1) ให้มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาต่างๆ โดยผ่านกระบวนการวิจัย เพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ

2) ให้มีความสามารถในการสร้างสรรค์จรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ

3) ให้มีความสามารถในการเชื่อมโยง และบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้

อย่างต่อเนื่อง

4) ให้มีคุณธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ

5) ในระดับปริญญาโท มุ่งให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้าง และประยุกต์ใช้ความรู้

ใหม่ เพื่อการพัฒนางานและสังคม

6) ในระดับปริญญาเอก มุ่งให้มีความสามารถในการค้นคว้าวิจัย เพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้

ใหม่หรือนวัตกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางาน สังคม และประเทศ

3. รายละเอียดด้านอาจารย์ในหลักสูตร

รายการ	ป.บัณฑิต	ป.บัณฑิตชั้นสูง	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
อาจารย์ประจำหลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> คุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า และ มีผลงานทางวิชาการที่ <ol style="list-style-type: none"> ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และ ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย กรณีเป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้นๆ มีหน้าที่สอน และค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว 	<ol style="list-style-type: none"> คุณวุฒิ <ol style="list-style-type: none"> ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือ ปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ มีผลงานทางวิชาการที่ <ol style="list-style-type: none"> ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และ ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย กรณีเป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้นๆ มีหน้าที่สอน และค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว 	<ol style="list-style-type: none"> คุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า และ มีผลงานทางวิชาการที่ <ol style="list-style-type: none"> ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และ ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย มีหน้าที่สอน และค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว <p><i>[แนวทางการบริหารเกณฑ์ฯ ข้อ 9.3 วรรค 2* กรณีอาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก แต่ยังไม่ มีผลงานทางวิชาการ ถ้าต้องการเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร ในระดับปริญญาโท ต้องมีผลงานวิชาการภายหลังการสำเร็จการศึกษา ดังนี้</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - อย่างน้อย 1 ชิ้น ภายใน 2 ปี หรือ - อย่างน้อย 2 ชิ้น ภายใน 4 ปี หรือ - อย่างน้อย 3 ชิ้น ภายใน 5 ปี] 	<ol style="list-style-type: none"> คุณวุฒิ <ol style="list-style-type: none"> ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือ ปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ มีผลงานทางวิชาการที่ <ol style="list-style-type: none"> ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และ ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย มีหน้าที่สอน และค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว <p><i>[แนวทางการบริหารเกณฑ์ฯ ข้อ 9.3 วรรค 2 กรณีอาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก แต่ยังไม่ มีผลงานทางวิชาการ ถ้าต้องการเป็น อาจารย์ประจำหลักสูตรในระดับปริญญาเอก ต้องมีผลงานวิชาการภายหลังการสำเร็จการศึกษา ดังนี้</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - อย่างน้อย 1 ชิ้น ภายใน 2 ปี หรือ - อย่างน้อย 2 ชิ้น ภายใน 4 ปี หรือ - อย่างน้อย 3 ชิ้น ภายใน 5 ปี]
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> จำนวนอย่างน้อย 5 คน คุณวุฒิ <ol style="list-style-type: none"> ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือ ปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ 	<ol style="list-style-type: none"> จำนวนอย่างน้อย 5 คน คุณวุฒิ <ol style="list-style-type: none"> ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือ ปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีตำแหน่งศาสตราจารย์ 	<ol style="list-style-type: none"> จำนวนอย่างน้อย 3 คน คุณวุฒิ <ol style="list-style-type: none"> ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือ ปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ 	<ol style="list-style-type: none"> จำนวนอย่างน้อย 3 คน คุณวุฒิ <ol style="list-style-type: none"> ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือ ปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีตำแหน่งศาสตราจารย์

รายการ	ป.บัณฑิต	ป.บัณฑิตชั้นสูง	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
	<p>2. มีผลงานทางวิชาการที่</p> <p>2.1 ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และ</p> <p>2.2 ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย</p> <p>4. กรณีมีความจำเป็นอย่างอื่นที่ไม่สามารถหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 10 คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี</p> <p>5. ต้องทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอน</p>	<p>3. มีผลงานทางวิชาการที่</p> <p>3.1 ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และ</p> <p>3.2 ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย</p> <p>4. กรณีมีความจำเป็นอย่างอื่นที่ไม่สามารถหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 10 คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี</p> <p>5. ต้องทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอน</p>	<p>3. มีผลงานทางวิชาการที่</p> <p>3.1 ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และ</p> <p>3.2 ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย</p> <p>4. กรณีมีความจำเป็นอย่างอื่นที่ไม่สามารถหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 10 คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี</p> <p>5. ต้องทำหน้าที่</p> <p>5.1 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ/หรือ</p> <p>5.2 อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรือ</p> <p>5.3 อาจารย์ผู้สอน</p> <p>[แนวทางการบริหารเกณฑ์ฯ ข้อ 9.3 วรรค 2 กรณีอาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก แต่ยังไม่แสดงผลงานทางวิชาการ ถ้าต้องการเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรในระดับปริญญาโท ต้องมีผลงานวิชาการภายหลังการสำเร็จการศึกษา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - อย่างน้อย 1 ชิ้น ภายใน 2 ปี หรือ - อย่างน้อย 2 ชิ้น ภายใน 4 ปี หรือ - อย่างน้อย 3 ชิ้น ภายใน 5 ปี] 	<p>3. มีผลงานทางวิชาการที่</p> <p>3.1 ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และ</p> <p>3.2 ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย</p> <p>4. กรณีมีความจำเป็นอย่างอื่นที่ไม่สามารถหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า 10 คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี</p> <p>5. ต้องทำหน้าที่</p> <p>5.1 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ/หรือ</p> <p>5.2 อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรือ</p> <p>5.3 อาจารย์ผู้สอน</p> <p>[แนวทางการบริหารเกณฑ์ฯ ข้อ 9.3 วรรค 2 กรณีอาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก แต่ยังไม่แสดงผลงานทางวิชาการ ถ้าต้องการเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรในระดับปริญญาเอก ต้องมีผลงานวิชาการภายหลังการสำเร็จการศึกษา ดังนี้</p>

รายการ	ป.บัณฑิต	ป.บัณฑิตชั้นสูง	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
				- อย่างน้อย 1 ชั้น ภายใน 2 ปี หรือ - อย่างน้อย 2 ชั้น ภายใน 4 ปี หรือ - อย่างน้อย 3 ชั้น ภายใน 5 ปี]
อาจารย์ผู้สอน	<ol style="list-style-type: none"> 1. อาจารย์ประจำ หรืออาจารย์พิเศษ 2. คุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน 3. มีประสบการณ์ด้านการสอน 4. มีผลงานทางวิชาการที่ <ol style="list-style-type: none"> 4.1 ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และ 4.2 ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง 5. ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ต้อง <ol style="list-style-type: none"> 5.1 มีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และ 5.2 มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี และ 5.3 มีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น 6. กรณีเป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. อาจารย์ประจำ หรืออาจารย์พิเศษ 2. คุณวุฒิ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือ 2.2 ปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ 3. มีประสบการณ์ด้านการสอนในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน 3. มีประสบการณ์ด้านการสอน 4. มีผลงานทางวิชาการที่ <ol style="list-style-type: none"> 4.1 ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และ 4.2 ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง 5. ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า และ 5.1 มีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า และ 5.2 มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ปี และ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. อาจารย์ประจำ หรืออาจารย์พิเศษ 2. คุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน 3. มีประสบการณ์ด้านการสอน 4. มีผลงานทางวิชาการที่ <ol style="list-style-type: none"> 4.1 ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และ 4.2 ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง 5. ในกรณีของอาจารย์พิเศษ ต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น <p><i>[แนวทางการบริหารเกณฑ์ฯ ข้อ 9.3 วรรค 2 กรณีอาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก แต่ยังไม่ มีผลงานทางวิชาการ อนุโลมให้เป็นผู้สอนได้]</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. อาจารย์ประจำ หรืออาจารย์พิเศษ 2. คุณวุฒิ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือ 2.2 ปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ 3. มีประสบการณ์ด้านการสอนในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน 3. มีประสบการณ์ด้านการสอน 4. มีผลงานทางวิชาการที่ <ol style="list-style-type: none"> 4.1 ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และ 4.2 ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง 5. ในกรณีรายวิชาที่สอนไม่ใช่วิชาในสาขาวิชาของหลักสูตร อนุโลมให้อาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนได้ 6. ในกรณีของอาจารย์พิเศษ ต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น <p><i>[แนวทางการบริหารเกณฑ์ฯ ข้อ 9.3 วรรค 2]</i></p>

รายการ	ป.บัณฑิต	ป.บัณฑิตชั้นสูง	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
	คุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ นั้นๆ	5.3 มีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็น ผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น 6. กรณีเป็นหลักสูตรประกาศนียบัตร ชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมี คุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ นั้นๆ		กรณีอาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก แต่ยังไม่ มีผลงานทางวิชาการ ถ้าต้องการเป็นผู้สอนระดับปริญญาเอก ต้องมี ผลงานวิชาการภายหลังการสำเร็จการศึกษา ดังนี้ - อย่างน้อย 1 ชิ้น ภายใน 2 ปี หรือ - อย่างน้อย 2 ชิ้น ภายใน 4 ปี หรือ - อย่างน้อย 3 ชิ้น ภายใน 5 ปี]
อาจารย์ที่ ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และการ ค้นคว้าอิสระ (ปริญญาโท) อาจารย์ที่ ปรึกษา วิทยานิพนธ์ (ปริญญาเอก)	--	--	มี 2 ประเภท คือ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หลักและการค้นคว้าอิสระ และอาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) 1. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและการ ค้นคว้าอิสระ 1.1 เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร 1.2 ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือ 1.3 ปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ 2. มีผลงานทางวิชาการที่ 2.1 ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับ ปริญญา และ 2.2 ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่ กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรง ตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ใน รอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย 3. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) 3.1 กรณีเป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิ และผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	มี 2 ประเภท คือ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้า มี) 1. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก 1.1 เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร 1.2 ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือ 1.3 ปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ 2. มีผลงานทางวิชาการที่ 2.1 ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับ ปริญญา และ 2.2 ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่ กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรง ตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ใน รอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย 3. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) 3.1 กรณีเป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิ และผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก 3.2 กรณีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมี

รายการ	ป.บัณฑิต	ป.บัณฑิตชั้นสูง	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
			<p>3.2 กรณีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมี</p> <p>3.2.1 คุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และ</p> <p>3.2.2 ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง</p> <p>3.2.3 ถ้าไม่มีตามที่กำหนดใน 3.2.1 และ 3.2.2 ต้อง</p> <p>(1) เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ</p> <p><i>[แนวทางการบริหารเกณฑ์ฯ ข้อ 9.5 ให้พิจารณาจากผลงานของผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเนื้อหาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ]</i></p> <p>(2) ขอความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา</p> <p>(3) แจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษา รับทราบ</p> <p><i>[แนวทางการบริหารเกณฑ์ฯ ข้อ 9.3 วรรค 2</i> กรณีอาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก แต่ยังไม่ีผลงานทางวิชาการ ถ้าต้องการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโท ต้องมีผลงานวิชาการภายหลังการสำเร็จการศึกษา ดังนี้</p>	<p>3.2.1 คุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และ</p> <p>3.2.2 ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง</p> <p>3.2.3 ถ้าไม่มีตามที่กำหนดใน 3.2.1 และ 3.2.2 ต้อง</p> <p>(1) เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์</p> <p><i>[แนวทางการบริหารเกณฑ์ฯ ข้อ 9.5 ให้พิจารณาจากผลงานของผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเนื้อหาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ]</i></p> <p>(2) ขอความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา</p> <p>(3) แจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษา รับทราบ</p> <p><i>[แนวทางการบริหารเกณฑ์ฯ ข้อ 9.3 วรรค 2</i> กรณีอาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก แต่ยังไม่ีผลงานทางวิชาการ ถ้าต้องการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอก ต้องมีผลงานวิชาการภายหลังการสำเร็จการศึกษา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - อย่างน้อย 1 ชิ้น ภายใน 2 ปี หรือ - อย่างน้อย 2 ชิ้น ภายใน 4 ปี หรือ - อย่างน้อย 3 ชิ้น ภายใน 5 ปี]

รายการ	ป.บัณฑิต	ป.บัณฑิตชั้นสูง	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
			<ul style="list-style-type: none"> - อย่างน้อย 1 ชั้น ภายใน 2 ปี หรือ - อย่างน้อย 2 ชั้น ภายใน 4 ปี หรือ - อย่างน้อย 3 ชั้น ภายใน 5 ปี] 	
<p>อาจารย์ผู้สอบ วิทยานิพนธ์</p> <p><i>[แนวทางการ บริหารเกณฑ์ฯ ข้อ 9.6 กรณี การค้นคว้า อิสระ ให้ใช้ หลักเกณฑ์ เดียวกัน]</i></p>	--	--	<p>1. ประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร และ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า 3 คน</p> <p>2. ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก หรืออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ร่วม</p> <p>3. อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติน และผลงานทางวิชาการ ดังนี้</p> <p>3.1 กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมี</p> <p>3.1.1 คุณวุฒิ</p> <p>(1) ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือ</p> <p>(2) ปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมี ตำแหน่งรองศาสตราจารย์</p> <p>3.1.2 มีผลงานทางวิชาการที่</p> <p>(1) ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับ ปริญญา และ</p> <p>(2) ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่ กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรง ตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ใน รอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย</p> <p>3.2 กรณีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมี</p> <p>3.2.1 คุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และ</p> <p>3.2.2 ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็น</p>	<p>1. ประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร และ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า 5 คน</p> <p>2. ประธานกรรมการสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ภายนอก</p> <p>3. อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติน และผลงานทางวิชาการ ดังนี้</p> <p>3.1 กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมี</p> <p>3.1.1 คุณวุฒิ</p> <p>(1) ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือ</p> <p>(2) ปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมี ตำแหน่งรองศาสตราจารย์</p> <p>3.1.2 มีผลงานทางวิชาการที่</p> <p>(1) ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับ ปริญญา และ</p> <p>(2) ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่ กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรง ตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ใน รอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย</p> <p>3.2 กรณีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมี</p> <p>3.2.1 คุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และ</p> <p>3.2.2 ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็น</p>

รายการ	ป.บัณฑิต	ป.บัณฑิตชั้นสูง	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
			<p>ที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง</p> <p>3.2.3 ถ้าไม่มีตามที่กำหนดใน 3.2.1 และ 3.2.2 ต้อง</p> <p>(1) เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ</p> <p>[แนวทางการบริหารเกณฑ์ฯ ข้อ 9.5 ให้พิจารณาจากผลงานของผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเนื้อหาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ]</p> <p>(2) ขอความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา</p> <p>(3) แจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษา รับทราบ</p> <p>[แนวทางการบริหารเกณฑ์ฯ ข้อ 9.3 วรรค 2 กรณีอาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก แต่ยังไม่มียผลงานทางวิชาการ อนุมัติให้เป็นผู้สอนได้ ถ้าต้องการเป็นอาจารย์ผู้สอนวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโท ต้องมีผลงานวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - อย่างน้อย 1 ชิ้น ภายใน 2 ปี หรือ - อย่างน้อย 2 ชิ้น ภายใน 4 ปี หรือ - อย่างน้อย 3 ชิ้น ภายใน 5 ปี] 	<p>ที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง</p> <p>3.2.3 ถ้าไม่มีตามที่กำหนดใน 3.2.1 และ 3.2.2 ต้อง</p> <p>(1) เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์</p> <p>[แนวทางการบริหารเกณฑ์ฯ ข้อ 9.5 ให้พิจารณาจากผลงานของผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเนื้อหาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ]</p> <p>(2) ขอความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา</p> <p>(3) แจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษา รับทราบ</p> <p>[แนวทางการบริหารเกณฑ์ฯ ข้อ 9.3 วรรค 2 กรณีอาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก แต่ยังไม่มียผลงานทางวิชาการ อนุมัติให้เป็นผู้สอนได้ ถ้าต้องการเป็นอาจารย์ผู้สอนวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอก ต้องมีผลงานวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - อย่างน้อย 1 ชิ้น ภายใน 2 ปี หรือ - อย่างน้อย 2 ชิ้น ภายใน 4 ปี หรือ - อย่างน้อย 3 ชิ้น ภายใน 5 ปี]

*แนวทางการบริหารเกณฑ์ฯ ข้อ 9.3 วรรค 2 “กรณีอาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มียผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษานูโลมในระดับปริญญาโทได้ แต่ทั้งนี้หากจะทำ

หน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอนใน

ระดับปริญญาเอก หรือเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ต้องมีผลงานวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย 1 ชิ้น ภายใน 2 ปี หรือ 2 ชิ้น ภายใน 4 ปี หรือ 3 ชิ้น ภายใน 5 ปี”

4. ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ

ให้นำรวมจำนวนนักศึกษาเก่าที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาด้วย [แนวทางการบริหารเกณฑ์ฯ ข้อ 11]

คุณวุฒิและผลงานของ อาจารย์ประจำหลักสูตร	ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก (1 คน) ของนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอก	ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ (1 คน) ของนักศึกษาปริญญาโท	ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ
1. ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า 2. มีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์	ไม่เกิน 5 คนต่อภาคการศึกษา	ไม่เกิน 15 คน	ให้คิดสัดส่วนจำนวน นักศึกษาที่ทำ วิทยานิพนธ์ 1 คน เทียบ ได้กับจำนวนนักศึกษาที่ ค้นคว้าอิสระ 3 คน แต่ รวมแล้วต้องไม่เกิน 15 คนต่อภาคการศึกษา
1. ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรง ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือ 2. ปริญญาโทหรือเทียบเท่า และดำรง ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป 3. มีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์	ไม่เกิน 10 คนต่อภาคการศึกษา		
ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรง ตำแหน่งศาสตราจารย์	1. กรณีมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่ กำหนด ให้เสนอสภาสถาบันเพื่อพิจารณา ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน 15 คนต่อภาคการศึกษา 2. กรณีมีความจำเป็นต้องดูแลศึกษามากกว่า 15 คน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็น รายการนี้		

5. โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตร	รายละเอียดจำนวนหน่วยกิต	ระยะเวลาการศึกษา*
ป.บัณฑิต และ ป.บัณฑิตชั้นสูง	จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต	ไม่เกิน 3 ปีการศึกษา
ปริญญาโท	จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต	
แผน ก เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์		
แบบ ก 1	วิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต	ไม่เกิน 5 ปีการศึกษา
แบบ ก 2	1. วิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต 2. ศึกษางานรายวิชา ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต	
แผน ข เน้นการศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระ		
	1. การค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต และไม่เกิน 6 หน่วยกิต 2. ศึกษางานรายวิชา	ไม่เกิน 5 ปีการศึกษา
ปริญญาเอก เน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง		
แบบ 1 เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่		1. ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 8 ปีการศึกษา 2. ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 6 ปีการศึกษา
แบบ 1.1	ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต	
แบบ 1.2	ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี ต้องทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต	ไม่เกิน 6 ปีการศึกษา
แบบ 2 เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์** ที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษางานรายวิชา		
แบบ 2.1	ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท 1. วิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต 2. ศึกษางานรายวิชา ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต	ไม่เกิน 6 ปีการศึกษา
แบบ 2.2	ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี 1. วิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต 2. ศึกษางานรายวิชา ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต	

* ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 15 หน่วยกิตในแต่ละภาคการศึกษาปกติ กรณีมีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษ อาจลงทะเบียนเรียนให้แตกต่างจากที่กำหนดได้ แต่ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

** วิทยานิพนธ์ไม่ว่าแบบใด ต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

6. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

หลักสูตร	รายละเอียด
ประกาศนียบัตรบัณฑิต	เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง	1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือปริญญาโท หรือเทียบเท่า 2. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษา 6 ปี หรือเทียบเท่าปริญญาโท <i>[แนวทางการบริหารเกณฑ์ฯ ข้อ 15.3]</i>
ปริญญาโท	1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า 2. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ในกรณีนี้ สามารถเทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ 40 ของหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา <i>[แนวทางการบริหารเกณฑ์ฯ ข้อ 15.1]</i>
ปริญญาเอก	1. คุณสมบัติ 1.1 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ที่มีผลการเรียนดีมาก หรือ 1.2 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาโท หรือเทียบเท่า 2. มีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

7. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดระบบตรวจสอบการคัดลอกผลงาน หรือการซ้ำซ้อนกับงานของผู้อื่น หรือการจ้างทำรายงานการค้นคว้าอิสระหรือวิทยานิพนธ์ โดยใช้ระบบที่ทันสมัย เช่น ผ่านการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หากพบว่ามี การคัดลอก การซ้ำซ้อนกับงานของผู้อื่น หรือมีการจ้างทำรายงานการค้นคว้าอิสระหรือวิทยานิพนธ์ ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาถอดถอนรายงานการค้นคว้าอิสระหรือวิทยานิพนธ์ชิ้นนั้น [แนวทางการบริหารเกณฑ์ฯ ข้อ 12]

หลักสูตร	รายละเอียด
ป.บัณฑิต และ ป.บัณฑิตชั้นสูง	<ol style="list-style-type: none"> 1. เรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 2. ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า
ปริญญาโท	
แผน ก	
แบบ ก 1	<ol style="list-style-type: none"> 1. เสนอวิทยานิพนธ์ 2. สอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ 3. ผลงานวิทยานิพนธ์ หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
แบบ ก 2	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร 2. ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า 3. เสนอวิทยานิพนธ์ 4. สอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ 5. ผลงานวิทยานิพนธ์ หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือ 6. นำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว*
แผน ข	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร 2. ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า 3. สอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียน และ/หรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น 4. เสนอรายงานการค้นคว้าอิสระ 5. สอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้ง โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ 6. รายงานการค้นคว้าอิสระ หรือส่วนหนึ่งของรายงานการค้นคว้าอิสระ ต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

หลักสูตร	รายละเอียด
ปริญญาเอก	
แบบ 1	<ol style="list-style-type: none"> 1. สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ 2. เสนอวิทยานิพนธ์ 3. สอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้ง ซึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบัน และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ 4. ผลงานวิทยานิพนธ์ หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ อย่างน้อย 2 เรื่อง
แบบ 2	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร 2. ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า 3. สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ 4. เสนอวิทยานิพนธ์ 5. สอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้ง ซึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบัน และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ 6. ผลงานวิทยานิพนธ์ หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

* หมายถึง การนำเสนอบทความวิจัยในที่ประชุมวิชาการ และบทความฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings) โดยมีกองบรรณาธิการจัดทำรายงานการประชุมหรือคณะกรรมการจัดประชุมประกอบด้วย ศาสตราจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิระดับปริญญาเอก หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับในสาขานั้นๆ จากนอกสถาบันเจ้าภาพอย่างน้อยร้อยละ 25 โดยต้องมีผู้ประเมินบทความที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นด้วย และมีบทความที่มาจากหน่วยงานภายนอกสถาบันอย่างน้อย 3 หน่วยงาน และรวมกันแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 **[แนวทางการบริหารเกณฑ์ฯ ข้อ 13]**

8. แนวทางการเปิดสอนหลักสูตรปริญญาเอก (แบบ 1)

ต้องคำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้

8.1 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ต้องมีผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ ซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และเป็นผลงานที่ชี้ชัดได้ว่าสามารถที่จะสนับสนุนการวิจัยในสาขาวิชาที่เปิดสอนได้

8.2 สถาบันที่จะเปิดสอนต้องมีหลักสูตรที่ดี มีมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา เชื่อถือได้ และมีทรัพยากรสนับสนุนอย่างเพียงพอ

8.3 สถาบันที่จะเปิดสอนต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมที่จะรองรับ และสนับสนุนงานวิจัยของผู้เรียน

8.4 สถาบันที่จะเปิดสอนควรมีเครือข่ายความร่วมมือสนับสนุน

8.5 สถาบันที่จะเปิดสอนควรมีความพร้อมที่จะร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นได้

[แนวทางการบริหารเกณฑ์ฯ ข้อ 14]

9. การประกันคุณภาพหลักสูตร

ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบอย่างน้อย 6 ด้าน คือ

1. การกำกับมาตรฐาน
2. บัณฑิต
3. นักศึกษา
4. อาจารย์
5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้